

A

(Printed Pages 3)

Roll No. _____

AS-2143

एम. ए. (चतुर्थ सेमेस्टर) परीक्षा, 2015

संस्कृत

वर्ग 'क' - वेद

प्रथमप्रश्नपत्रम्

(संहिता ऋग्वेदभाष्य भूमिका च)

समय : घटात्रयम्

पूर्णाङ्क : 100

निर्देश : पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। प्रथमः प्रश्नोऽनिवार्योऽस्ति।

प्रतिवर्गमेकस्य प्रश्नस्योत्तरमवश्यं देयम् ।

1. अधोलिखितेषु टिप्पणी विधेया - $4 \times 5 = 20$

(क) इन्द्रस्य वैशिष्ट्यम् ।

(ख) किं नाम संहिता।

(ग) अष्टम सूक्तस्य सारांशः।

(घ) अविद्यमानवचनात् ।

(ङ) ऋग्वेदस्योपयोगिता।

P.T.O.

(2)

प्रथमो वर्ग :

2. ऋषि-देव-छन्द-विनियोगपुरस्सरमधोलिखितयोर्मन्त्रयोर्व्याख्या विधेया? 20
(क) समोहे वा या आशत नरस्तोकस्य संनितौ विप्रासो वा धियावहः।
(ख) मत्स्य सुशिप्र मन्दिभिः स्तोमेभिविश्वचर्षणे। सचैषु सवनेष्वा।
3. अधोलिखित मन्त्रयोर्व्याख्या ऋष्यादिनिर्देशपूर्वकं कार्या। 20
(क) एवा ह्यस्य काम्या स्तोम उक्थं च शंस्या इन्द्राय सोभपीतये।
(ख) अस्मान्सु तत्र चीदयेन्द्र रयि रभस्वतः।
तुविधुम्न यशस्वतः।

द्वितीयो वर्गः

4. ऋग्वेदभाष्य भूमिका माश्रित्याधोलिखितयोः सूत्रयोः व्याख्या सम्पादनीया? 20
(क) ओषधे त्रायस्वैनम् ।
(ख) अर्थ विप्रतिषेधात् ।
5. अधोलिखितस्य ऋग्वेदभाष्यभूमिकांशस्य विशद व्याख्या विधेया। 20
(क) अर्थवादो वा।
(ख) अभिधनिऽर्थवादः।

AS-2143

(3)

तृतीयो वर्ग :

6. ऋग्वेद संहितामाधारीकृत्याग्निदेवतायाः स्वरूपं निरूप्यताम् । 20
7. ऋग्वेद भाष्यभूमिकानुसारेण व्याकरणस्योपयागित्वं निरूपयत् । 20

चतुर्थो वर्गः

8. अधोलिखितवेदभाष्यकारसोः संक्षिप्तं परिचयं प्रदाय तयोर्भाष्यवैशिष्ट्यं निरूपणीयम् 20
(क) दयानन्द सरस्वती।
(ख) सायणाचार्यः।
9. वेदभाष्योपक्रमे पाश्चात्यवेदभाष्येषु कस्यचिदेकस्य भाषाशैलीमधिकृत्य वन्यहन्त्वं प्रतिपादयत। 20

AS-2143